

Det kgl. danske Landhusholdningsselskabs Kontrol med Korn og Foderstoffer i Københavns Frihavn i Aaret 1911.

Af Inspektør *James Høyer*.

Medens Kontrollen de to sidste Aar har vist en jævn Tilbagegang, dels som Følge af mindre Import, og dels fordi Forbruget har været aftagende, viser Kontrollens Noteringer for 1911 en Fremgang af omkring 25 pCt. Dette er dog ikke ensbetydende med, at Konsumenten har taget saa meget mere fra; Grunden maa søges deri, at Kontrollen har haft en betydelig større Prøvetagning, særlig af Majs, end foregaaende Aar.

Det Kvantum Korn, Majs og Foderstoffer, som sidste 3 Aar passerede Kontrollen, ser saaledes ud:

1909	97,381,341 ¹ / ₂ kg.	
1910	84,480,337	-
1911	113,499,144	-

Importen til Frihavnen har samme Tidsrum andraget for:

	Majs.	Sortehavsbyg.	Oliekager.	Hvedeklid.
1909	60000	18000	69000	21000
1910	55000	17000	52000	10000
1911	77000	11600	54400	9400

anført i Tons à 1000 kg.

De kontrollerede og prøvetagne Varers forskellige Arter fordeler sig saaledes:

Majs.....	52,878,883 kg.
Hvede	3,047,154 -
Rug	3,941,537 -
Byg, fremmed og dansk	6,671,379

Bomuldsfrøkager	25,329,306 kg.
Solsikkekager	8,816,602 -
Rapskager	350,430 -
Hampefrøkager	1,509,992 -
Palmekager	111,906 -
Jordnødkager	1,681,889 -
Soyakager	1,487,425 -
Hvedeklid, fremmede	5,085,079 -
Rugklid, danske	370,717 -
Risaffald	93,594 -
Havre, fremmed	1,365,362 -
Bomuldsfrømel	60,784 -
Soyafodermel	31,305 -
Andet Oliefodermel	180,000 -
Hvedemel, amerikansk	54,986 -
Rugmel, tysk	37,500 -
Græsfrø, diverse	105,600 -
Melassefoder	124,475 -
Ærter, fremmede	17,033 -
Diverse andet Foder	38,606 -
Fosfat	2,000 -
Kartofler	105,600 -

Ialt... 113,499,144 kg.

eller 113,499 ¹⁴⁴/₁₀₀₀ Tons à 1000 kg.

Angaaende dette Kvantums Fordeling paa Aarets forskellige Maaneder henvises til Tabel I.

Kvaliteten har i overvejende Grad været god; dog skal bemærkes, at

M a j s fra Nordamerika sidst paa Sæsonen ogsaa i 1911 som foregaaende Aar fremkom med mange ituslaaede Kærner. Kontrollen har i denne Anledning modtaget nogle meget alvorlige Beklagelser og skal derfor udtale, at man ikke kan klassificere ituslaaede Kærner og derved fremkommet Majsstøv med Urenhed i Almindelighed. Majsen fra de amerikanske Nordhavne fremkommer nu som Regel altid paa Eftersæsonen i tørret Tilstand, og denne Tørringsproces foraarsager, at Majsen ved den senere Behandling paa Pakhusene i Amerika, Indladningen i Eksportdamperne der, Oplosningen her pr. Elevator og endelig Udleveringen her, springer mere eller mindre itu

Tabel I. Oversigt over kontrollerede Varer

1911	Majs	Fremmed Hvede	Fremmed Rug	Byg	Bomuldsfrø-kager	Fremmede Hvedeklid	Solsikke-kager	Fremmede Rapskager	Diverse Fodermel, -kager, -klid
Januar.....	6251	100	235	327	3331	378	760	47	141
Februar.....	5678	110	337	388	3944	457	336	12	»
Marts.....	12953	100	350	108	3023	451	588	39	»
April.....	7999	120	268	592	1586	1133	557	120	»
Maj.....	2214	50	350	473	718	243	238	6	»
Juni.....	3622	81	751	634	346	295	243	»	2
Juli.....	3297	213	1276	943	117	357	800	»	»
August.....	6677	99	140	52	886	279	1182	10	8
September....	1926	926	151	65	3021	684	1078	16	5
Oktober.....	942	681	24	1367	1080	243	727	21	»
November....	668	190	35	271	1664	350	1380	20	65
December.....	651	377	25	1451	5613	215	928	59	»
Ialt...	52878	3047	3942	6671	25329	5085	8817	350	221

Ialt 113,499,144 Kilogram

Tabel II. Oversigt over kontrollerede Varer i Aarene

Aar	Majs	Fremmed Hvede	Fremmed Rug	Fremmed Byg	Hvedemel Rugmel og Byggryn	Havre	Bomuldsfrø-kager	Diverse Foderkager, -mel etc.	Soyakager	Bomuldsfrø-mel
1896.....	1491	»	»	»	»	»	115	»	»	»
1897.....	38205	»	»	2	»	»	248	»	»	»
1898.....	18530	69	105	684	»	»	3346	»	»	»
1899.....	45651	»	12	258	70	»	6891	»	»	138
1900.....	37314	18	805	50	»	50	2710	»	»	524
1901.....	25162	1612	1297	2793	»	6	23114	12	»	326
1902.....	100654	2618	7642	3847	»	»	28351	208	»	1958
1903.....	59811	1043	6639	9411	605	»	27031	340	»	2102
1904.....	31674	1250	2836	18992	332	18	19749	298	»	1631
1905.....	64228	178	4008	14559	330	229	47980	1191	»	1819
1906.....	76766	603	1914	6157	5	333	49669	626	»	734
1907.....	51622	2640	898	536	423	109	44830	189	»	776
1908.....	38061	2747	2809	1762	556	919	33220	631	»	1034
1909.....	26330	1805	2144	9295	322	730	34749	239	2142	347
1910.....	25942	2328	3754	9160	310	1328	25487	837	4620	226
1911.....	52878	3047	3942	6671	93	1365	25329	802	1487	61
Ialt...	685319	19958	38805	84177	3046	5087	372819	5373	8249	11676

Ialt 1,441,902,994 Kilogram

i Aaret 1911 (anført i Tusinde Kilogram).

Soyakager	Engelske Palmekager	Jordnød- kager	Fremmed Risaffald	Bomuldsfrø- mel	Hampefrø- kager	Fremmed Havre	Hvedemel og Rugmel	Soyafoder	Kartofler	Sennopfrø og Græsfrø	Danske Rugklid	Ærter og Vikler	Melassefoder
368	39	129	»	44	182	90	10	5	»	10	5	»	»
324	8	118	»	»	214	119	15	3	»	»	18	2	»
507	7	261	5	»	92	96	13	6	18	10	239	»	»
152	»	114	5	»	617	175	5	5	»	6	43	15	»
14	15	73	»	»	14	175	5	3	»	»	»	»	2
5	9	66	22	2	12	254	5	»	»	»	»	»	»
30	6	109	48	»	51	143	»	4	»	»	32	»	6
55	10	40	14	»	16	179	5	»	»	»	24	»	»
10	9	96	»	5	100	48	5	»	»	»	»	»	21
10	2	264	»	»	64	20	»	5	83	25	10	»	95
7	7	172	»	10	73	36	10	»	5	51	»	»	»
5	»	240	»	»	75	30	20	»	»	4	»	»	»
1487	112	1682	94	61	1510	1365	93	31	106	106	371	17	124

= 2,269,982 ⁸⁸/₁₀₀ Centner.

1896—1911, begge Aar inkl. (anført i Tusinde Kilogram).

Soyafoder	Fremmede Hvedeklid	Solsikke- kager	Fremmede Rapskager	Engelske Palmekager	Russiske Hampefrø- kager	Franske Jordnød- kager	Maltspirer og Risaffald	Vikler, Ærter og Soyabønner	Raps- og Hørfrø	Kunst- gødning	Tapioca- rødder	Sennopfrø og Græsfrø
»	»	45	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
»	31	33	6	»	»	»	»	»	»	»	»	»
»	628	135	106	30	»	»	»	»	»	»	»	»
»	1392	324	677	53	»	»	»	»	»	»	»	»
»	1749	2336	714	56	»	»	»	5	»	»	»	»
»	1713	5970	714	92	346	»	»	»	»	»	»	»
»	18232	7471	1174	124	485	2746	23	»	1256	»	»	»
»	7329	8025	839	85	48	292	9	»	50	»	»	»
»	8266	7273	2102	64	320	890	21	»	6	»	»	»
»	9908	4688	1925	89	339	461	13	»	»	»	»	»
»	7923	4527	954	66	362	1153	61	2	»	50	»	»
»	12438	4273	568	95	322	889	265	»	»	729	»	»
»	5022	13013	120	84	661	662	2260	3	1590	60	»	»
152	5582	9764	156	144	481	569	1249	7	»	»	1094	23
285	4726	2323	354	119	931	1526	119	18	»	»	40	47
31	5085	8817	350	112	1510	1682	94	17	»	20	»	106
468	90024	79017	10759	1213	5805	10870	4114	52	2902	859	1134	176

= 28,838,059 ⁸⁸/₁₀₀ Centner.

og skaber derved de mange knuste Smaadele og Majs-kærnestøv. Det er imidlertid ret vanskeligt for Kontrollen at kunne kassere af denne Grund, og det er i hvert Fald meget tvivlsomt, om Arbitrage vilde godkende en saadan Kassation. Kontrollen henlede allerede i Beretningen i Fjor Opmærksomheden derpaa, men finder Anledning til at gentage det nu, da her synes at være en Vanskelighed, som Kontrollen ikke fuldstændig kan komme uden om.

B o m u l d s f r ø k a g e r faldt ligesom i Fjor i overvejende Grad mørke og temmelig haarde, og dette bekræfter, hvad Kontrollen tidligere har hævdet og fremdeles maa henlede Opmærksomheden paa, at en lys og porøs Kage mere og mere bliver en Sjældenhed. Herimod opvejer imidlertid fuldt ud, at Indholdet af de mørke Kager som Regel staar over de lyse Kager.

S o y a k a g e r. Naar der af denne Kage kun er kontrolleret 1487 Tons i 1911 imod 4600 Tons i Fjor, da er Grunden den, at der kun er kommet forholdsvis lidt frem af engelsk Produktion. Den herværende Soyakagefabrik har leveret Hovedparten af Forbruget, og dette er for en stor Del gaaet uden om Frihavnen. Man hører nu overhovedet aldrig mere Klager over denne Kage, som saaledes vel maa betragtes som et helt igennem godt Foderemne.

S o l s i k k e k a g e r. Der har været nogen Misfornøjelse med en Del af disse Kager som Følge af harsk, syrlig Lugt. En saadan Kage, som Kontrollen netop af den Grund mente at maatte kassere, blev analyseret af V. Steins Laboratorium, men Analysen gav et tilfredsstillende Resultat. Den mikroskopiske Undersøgelse lød paa: »Ingen fremmede Indblandinger«, der fandtes ikke Skimmel og Fedtets Surhed svarede til et Indhold af ca. 9 pCt. fri Syrer, beregnet som Oliesyre. En saadan Syreprocent menes ikke at have nogen skadelig Indflydelse gennem Fodringen, og det synes saaledes, at man skal være noget varsom med at kassere for Harskhed, naturligvis indenfor en vis Grænse.

Af dansk Byg har Kontrollen udtaget Prøver for at bestemme Spireevnen.

I Slutningen af 1911 begyndte de indiske Ærter at komme frem. Kontrollen har foreløbig kun set de saakaldte »Grams«, og disse synes baade gode og sunde, saa vidt en ydre Bedømmelse lader skønne; men Kontrollen kender iøvrigt endnu for lidt til dette hidtil her i Landet ukendte Foder og kan saaledes ikke udtale sig nærmere derom.

I 1911 blev udstedt 6798 Certifikater eller ca. 22 pr. Dag, og de enkelte Forretningers Antal var 9933 eller ca. 33 pr. Dag, Aaret regnet til 300 Dage. I 1910 blev der udfærdiget 6764 Certifikater, og Forretningernes Antal var 9738.

Fra Kontrollen begyndte at arbejde og til Udgangen af 1911 er ialt passeret Kontrollen:

1,441,902,994 kg eller 1,441,903 Tons à 1000 kg.

Som sædvanlig skal Kontrollen slutte sin Beretning med at henlede Opmærksomheden paa, at Kontrollen fremdeles udfører sit Arbejde saa forsvarligt og samvittighedsfuldt som paa nogen Maade mulig, men noget materielt Ansvar for Uheld, som maatte ske under det ret vanskelige Arbejde, kan ikke paalægges Kontrollen.
